

Hepatit B och hur man skyddar sig

Publicerad 20.12.2005. Uppdaterad 25.10.2011

Hepatit B är en virusinflammation i levern. Omkring 20–30 procent av injicerande droganvändare har blivit smittade. Hos en del av dem som infekterats, 5–10 procent, blir sjukdomen kronisk.

Symtomen kommer vanligtvis fram inom två eller tre månader, men kan också komma ännu efter sex månader. De vanligaste symtomen är aptitlöshet, lätt feber, trötthet, ledbesvär och mag- och muskelsmärtor. De synligaste symtomen är gulfärgning av ögonvitan och huden, mörk urin och grå avföring. Symtomen pågår vanligen i några veckor. Endast omkring hälften av alla som smittats får symtom.

Hepatit B diagnostiseras med hjälp av blodprov. Sjukdomen kan påvisas tidigast 8–12 veckor från nedsmittningen. Antikropparna stannar i blodet och syns i ett test fastän sjukdomen skulle ha gått om. Testresultatet är relativt tillförlitligt sex månader efter risksituationen.

Under akutfasen finns ingen speciell behandling, det räcker vanligen med vila. Vissa patienter behöver sjukhusvård. Merparten av alla som insjuknar i hepatit B tillfrisknar och insjuknar inte senare på nytt i sjukdomen utan förblir immuna mot den. En liten del fortsätter att bära på viruset och smittan. En del av dessa får under årens lopp skrumplever (levercirrhos) eller levercancer.

Så här smittar hepatit B

Hepatit B smittar genom blod, sperma eller slidsekret. De vanligaste risksituationerna är oskyddat samlag och intravenös användning av narkotika. Hepatit B kan överföras genom delade nålar, sprutor eller annan utrustning för tillagning och injicering av narkotika. Att skölja sprutan tillsammans med andra sprutor i samma kärl eller ta substans till sin egen spruta från andras sprutor medför smittorisk. Man kan få smitta också från rakblad, tandborstar eller tatueringssredskap, om de bär blodrester. En gravid kvinna kan ge smittan vidare till sitt barn i samband med förlossningen.

Efter att man blivit infekterad finns viruset i blodet i regel under 1–6 månader. Under denna tid kan alla som insjuknat i hepatit B smitta ner andra. Bland vuxna som fått viruset blir ungefär 5 procent kroniska virusbärare och kan då smitta ner andra under resten av livet. Hälften av virusbärarna har inte fått symtom på akut hepatit B.

Så här skyddar du dig

Använd alltid kondom vid samlag. Kondomen ska användas under hela samlaget. Om du använder injicerande medel, använd bara egna rena sprutor, kanyler, filter, blandningskopp och annan utrustning. Svär inte blodsed. Om du skaffar dig tatueringar, ska du se till att de görs på ett sterilt sätt.

Annat speciellt

Vaccin finns mot hepatit B. Injicerande droganvändare får vaccinationen gratis. Också den fasta sexpartnern till hepatit B-bäraren får gratis vaccination. Du får vaccinationen på hälsorådgivningen Vinkki eller på din egen hälsocentral.

Närmare upplysningar får du på följande ställen:

- Hälsovårdscentraler (se uppgifterna i telefonkatalogen för ditt distrikt)
- Polikliniker för könssjukdomar (se uppgifterna i telefonkatalogen för ditt distrikt)
- [A-kliniker](#)
- [Andra hälsorådgivningar](#)

Pauli Karvonen

Läkare, Helsingfors ungdomsstation, A-klinikstiftelsen

A-klinikstiftelsens bulletin för Prevnet-programmet: "B-hepatiitti ja siltä suojautuminen".

Lappalainen M. Meurman O. Färkkilä M: Virushepatiittien ehkäisy, diagnostiikka ja hoito. Duodecim 2000;116(1):61-9.

Leinikki P: Virushepatiitit. Duodecim Terveyskirjasto 19.1.2009.

Yleislääkäriin käsikirja ja tietokanta 3/2000. Kustannus Oy Duodecim.

Narkotikaupplysning:

<https://www.can.se/>.

link

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/skadereducering-och-smittsamma-sjukdomar/hepatit-b-och-hur-man-skyddar-sig>